

Getouwtrek om het rioolbeheer

Het voorstel van de Unie van Waterschappen om het waterbeheer in Nederland doelmatiger op te zetten, waarbij de waterschappen het rioleringsbeheer van de gemeenten zouden overnemen, krijgt onder geen beding de instemming van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Directieraadlid Kees Jan de Vet wond er tijdens de RIONED-dag op 4 februari in Utrecht geen doekjes om: het rioleringsbeheer is en blijft een kerntaak van de gemeenten. Hij was hooguit bereid de voorstellen in een wat breder perspectief te zien, waarbij het rioolbeheer qua uitvoering gekoppeld wordt aan het zuiveringsbeheer. Dat laatste is ook de gedachte van het kabinet. Gisteren (donderdag 11 februari) spraken de bewuste partijen met elkaar over dit twistpunt.

In Utrecht waren bijna 850 mensen bijeen (met name gemeenteambtenaren en medewerkers van waterschappen) voor de jaarlijkse bijeenkomst van Stichting RIONED. Als eerste spreker wilde Kees-Jan de Vet het eigenlijk hebben over kostenbesparingen in de afvalwaterketen. Maar dat onderwerp sneeuwde dus wat onder bij zijn boosheid over de plannen van de Unie van Waterschappen.

De Vet verwees naar de ledenbrief die de VNG op 20 januari jl. stuurde. Daarin zegt de VNG een onderbouwing te missen van zowel het voorstel van de Unie als de reactie daarop van het kabinet voor een meer doelmatig en rationeel waterbeheer. Het kabinet stelt bij het voorstel van de Unie als randvoorwaarde dat de samenhang van investeringen in de openbare ruimte en het rioolbeheer cruciaal is. Het kabinet kiest niet voor een overdracht van het rioleringsbeheer van gemeenten naar het waterschap. De zorgplicht en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het rioleringsbeheer en de rioolheffing blijven bij de gemeenten. Het kabinet wil wel concrete voorstellen horen van zowel de Unie van Waterschappen als de VNG voor verdere kostenbesparingen in de waterketen. Hierbij kiest het kabinet ervoor de uitvoering van het riolerings- en zuiveringsbeheer te integreren.

Het kabinet wil de waterschappen verder de verantwoordelijkheid geven voor de investeringen in de primaire waterkeringen. Het onderhoud daarvan ligt al in handen van de waterschappen. Ook kiest het kabinet voor meer samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen.

Voor 1 april moeten deze kabinetsvoornemens uitgewerkt worden, samen met VNG en de Unie, het IPO en Vewin. Daarvoor moeten concrete varianten voor de uitvoering van de beheertaken op tafel komen én voorstellen voor kostenbesparingen in de afvalwaterketen.

Dat her en der in Nederland momenteel op een constructieve wijze samengewerkt wordt tussen gemeenten en waterschappen op het gebied van water in het algemeen en riolering in het bijzonder, werd tijdens de RIONED-dag door verschillende voorbeelden van bezoekers benadrukt.

Volgens De Vet vallen honderden miljoenen euro's te besparen door synergie tussen de riolering en de openbare ruimte. De middelgrote gemeenten werken volgens hem het meest efficiënt. De achterstand in het onderhoud van de riolering is vrijwel weggewerkt. Veel werk gaat nu zitten in vervanging van oude riolen en de afvoer van hemelwater. De jaarlijkse rioleringsuitgaven stijgen daardoor en liggen nu op 1,3 miljard euro. Volgens De Vet is in ieder geval de dialoog tussen waterschappen en

gemeenten sterk verbeterd, is op milieugebied veel winst geboekt en is de portefeuille water in gemeenten veel belangrijker geworden.

Dijkgraaf en Unie-lid Erkelens gaf na het betoog van De Vet direct toe dat de Unie een 'klein foutje' gemaakt had door te veel het rioolbeheer te claimen. Waarop De Vet ook weer toegaf dat de VNG niet geheel tegen een nieuwe gemeenschappelijke uitvoeringsinstantie voor het riool- en zuiverings-

Kees Jan de Vet (VNG).

Tijme Bouwe (Stichting RIONED.)

beheer is. Waarbij hij ook nog graag gezegd had willen hebben dat de VNG de rioleringssector ziet als een innovatieve sector vol perspectieven.

Hoogleraar riolering François Clemens herinnerde de aanwezigen er aan dat ongeveer tien jaar geleden ook al de discussie speelde over overname van het rioolbeheer. "Wat wel veranderd is, is de wetgeving. Die verandert zo snel dat er geen tijd overblijft om energie te steken in een verdere optimalisatie van de huidige riool-systemen". Volgens Clemens bestaat geen behoefte aan nieuwe zaken, maar moeten de rioleurs de tijd krijgen om meer uit de huidige systemen te halen. De Vet ondersteunde hem. Bestuurders bij gemeenten willen telkens iets nieuws uitvinden en stapelen ambitie op ambitie. Op dergelijke hypes zit volgens hem niemand te wachten.

Gezamenlijk optrekken

Tijme Bouwers hamerde er als voorzitter van Stichting RIONED op dat gemeenten en waterschappen nu juist gezamenlijk moeten optrekken om de dreigende rijksbezuinigingen op het rioolbeheer tegen te houden. Het kabinet wil zo'n 100 miljoen euro gaan besparen op de watersector. Het meest recente onderzoek naar besparingsmogelijkheden (uit 2006) leverde een bedrag op van 40 tot 50 miljoen euro per jaar. Daarvan is de helft inmiddels gerealiseerd volgens Bouwers.

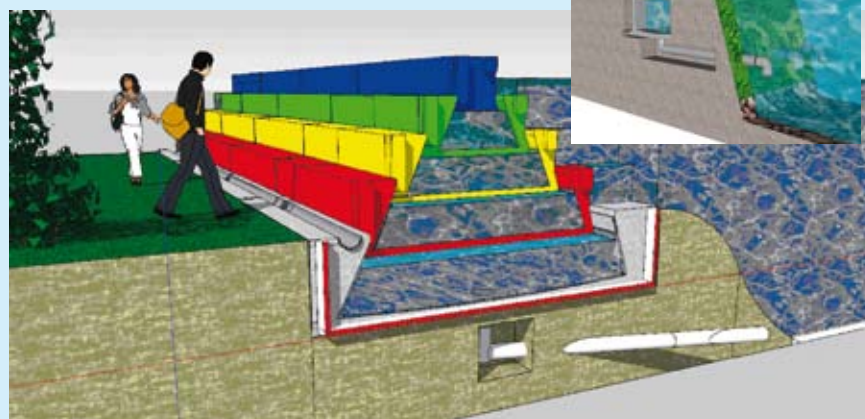
Foto's Michelle Muus.

Innovatieprijs

Voor het eerst tijdens de RIONED-dag gaf Stichting RIONED zeven bedrijven zeven minuten de tijd om hun innovatieve dienst of product op het gebied van riolering en hemelwaterafvoer aan het publiek te presenteren. Dat publiek, in dit geval 80 mensen, mocht de beste rioleringsinnovatie kiezen. De zeven innovaties waren:

- Datascan, een laagdrempelige praktische datacontrole, van I-Real;
- Put-Panorama, een camera die binnen vijf minuten een rioolput volledig in beeld brengt, van KOKS Group;
- Intesio, advies, ontwerp, materialen en 15 jaar garantie, van Wavin;
- WinLiner, deelrenovatie van riolen, van GMB;
- eXtra, waterkering annex waterberging van kunststof materiaal, van Grontmij;
- Riotrack, een chip met bijbehorende antenne die problemen in het riool kan opsporen, van Arcadis en Stistewa.

Winnaar werd eXtra van Grontmij (zie tekeningen).

Namens Grontmij presenteerde Koen van Korlaer de winnende innovatie eXtra.

